

آماده‌باش مراکز درمانی تامین اجتماعی در مراسم سالگرد رحلت امام خمینی (ره)

معاون درمان سازمان تامین اجتماعی از آمادمایش مراکز درمانی این سازمان در بیست‌وهشتمین سالگرد ارتحال بنیان‌گذار انقلاب اسلامی خبر داد و گفت: «تمامی بیمارستان‌ها و مراکز درمانی تابعه اداره کل درمان استان تهران که در اطراف مرقد مطهر حضرت امام (ره) قرار دارند، در روزهای ۱۳ و ۱۴ خردادماه، در آمادمایش کامل به‌سر می‌برند.» به‌گفته دکتر محمدعلی همتی، باند هلی‌کوپتر امداد بیمارستان فیاض‌بخش نیز برای کمک‌رسانی از طریق هوابی آماده است. وی همچنین اعلام کرد دردمانگاه سیار این سازمان در محوطه حرم استقرار می‌یابد و پزشکان متخصص اورژانس و فوریت‌های پزشکی و امدادگر به‌همراه تجهیزات و آمبولانس نیز در محوطه حرم مطهر حضور خواهند داشت.

شنبه ● ۱۳ خرداد ۱۳۹۶ ● شماره صد و پنج

ا
ت
ی
۷
۶
۵
۴
۳
۲
۱

در کارنامه چهارساله دولت یازدهم نوع رهیافت به مسائل اجتماعی سرایا با مسائل اقتصادی و سیاسی متفاوت بوده است که در برنامه کار دولت دوازدهم هم برهمین متوال خواهد بود. هرچه در عالم سیاست، دولت در همه ارکان خود تلاش داشت به سرعت تالاحم‌های سیاسی را آرام کند و تحریم‌های چندساله و آثار آن‌ها را از نام و چهره کشور برداید، در حوزه رفاه‌رویکردها صبورانه‌تر و زیربنایی‌تر بود. سال‌ها از تلاش‌هایی که سیاست‌گذاران برای بهبود وضعیت رفاهی اقشار و طبقات اجتماعی کردند، می‌گذرد. امواج سهمگین سیاست‌هایی که شاید به‌غلط در ادواری طراحی و اجرا

شدندرا پشت سر گذاشته‌ایم و حالا اولویت دولت‌توجه به مقوله‌هایی از قبیل فقر و نابرابری، رفع محرومیت در قالب و جهت‌گیری‌های اجتماعی است؛ پایگاه اطلاعاتی رفاه ایرانیان ترجمان این رویکرد است. پایگاهی دارای ۵۰ شاخص ریزودرشت که تمرکزش بر ضبط و ثبت اطلاعات اوضاع اقتصادی خانوار از طبقات و دهک‌های مختلف است. آن‌طور که مقام‌های وزارت‌تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفته‌اند، این سامانه و اطلاعات آن که مرجعی اطلاعاتی و آماری از خصوصیات و ویژگی‌های اجتماعی و اقتصادی اقشار مختلف جامعه است، زمینه را برای سیاست‌گذاری‌جدی‌تر در حوزه رفاه و

تامین اجتماعی مهیا می‌کند. سال هاست سیاست‌گذاران حوزه رفاه و تامین اجتماعی در پی اجرای نظام چندلایه بیمه‌های اجتماعی و تفکیک‌سه‌حوزه‌مساعدت، بیمه‌ای و تکمیلی بوده‌اما همواره غیبت نظام جامع اطلاعاتی احساس می‌شد. نظامی که امکان پوشش را برای همه افراد در نظام بیمه‌های اجتماعی فراهم می‌کند. پس از ۱۳ سال کار به سرانجام رسیده و آیین‌نامه نظام چندلایه تهیه و تدوین شده و پایگاه اطلاعاتی رفاه ایرانیان هم به آن پیوست شده و از قرار معلوم مهم‌ترین نقش را در فرایند توزیع منابع نقدی و توزیع یارانه‌ها بازی می‌کند. بسیار واضح است دولت در چنین شرایطی

بهرتر می‌تواند صلاحیت‌های دریافت‌کنندگان مزایا و حمایت‌های اجتماعی را محک بزند. موضوعی که البته هم‌زمانی‌اش با اعلام سرفصل‌های برنامه‌های رفاهی دولت دوازدهم، توجه‌ها را بیش از گذشته جلب کرده است. رئیس‌جمهور در اولین نشست مطبوعاتی خود بعد از پیروزی در انتخابات دوره دوازدهم ریاست جمهوری، وعده ریشه‌کنی ساختاری فقر را داده و از آن طرف، کارشناسان این سامانه را الزاری اساسی در تعمیق رفاه در کشور ارزیابی می‌کنند. باید منتظر ماند و دید ایده‌پیگیری فقر و ریشه‌کنی آن با دستاوردهای آمار و اطلاعاتی دولت یازدهم در دولت آینده به کجا خواهد رسید.

سیاست‌های رفاهی مهم است، نه فقیرشناسی!

محمود مسکوب استاد دانشگاه روتردام هلند از تغییر فلسفه وجودی یارانه‌های نقدی و جایگاه آن در حوزه حمایت‌های اجتماعی می‌گوید

نگرش تا دو، سه سال پیش هم پابرجا بود اما در سال‌های اخیر به یارانه‌های نقدی از زاویه‌ای دیگر توجه شده‌ و هدف این است که از این ابزار برای ریشه‌کن کردن و یا به حداقل رساندن فقر استفاده شود. در حقیقت پرداخت نقدی یارانه‌ها از ابتدا کمترین ارتباطی با برنامه‌ها و سیاست‌های بلندمدت کشور نداشت. به طریق اولی، فقر هم در درجه دوم اهمیت قرار می‌گیرد. اگر قانون هدفمندی یارانه‌ها را بخوانید، پرداخت نقدی بارانه در بند هفتم آن آمده و نشان می‌دهد طراحان و مجریان این قانون چندان به اهمیت کاهش فقر از طریق یارانه‌ها آگاه نبودند. هدف این بود که جایگزینی برای افزایش هزینه‌های انرژی پیدا کنند. کسی مشکلی با تغییرات ساختاری در قیمت‌ها ندارد. منظور حیف و میل منابع مالی کشور است که به‌دلیل ارزان بودن حامل‌های انرژی، سالیانه میلیارد دلار از سرمایه کشور به‌صورت قاچاق از کشور خارج شود.

اگر هدف رفاه اجتماعی

است، نباید زیاد نگران

درد یک درصد از تولید

ناخالص باشیم؛ بلکه

ضرورت دارد بر طبقات

پایین‌تر متمرکز شد و فقر

آن‌ها را ریشه کن کرد.

نه اینکه دوباره بیاییم و

«صنعت فقیرشناسی» راه

بیانند از یم، هیچ جای دنیا

با فقیرشناسی، سیستم

خیر به‌ای و صدقه‌ای فقر

را از بین نبرده‌اند؛ چرا که

فقر مسئله‌ای پویاست و

برای مقابله با آن باید به

اسب‌پذیرها از طریق

توسعه پایه‌های رفاهی

رسیدگی کرد

شود؛ بلکه هدف رفاه و سلامتی فرزندان دختر خانواده‌های کم‌درآمد باتدابیر خاص است. به بیان دیگر دستاوردها به پراسترهای مختلفی مانند اهداف، تعداد و گروه‌های هدف بستگی دارد. ضمن اینکه تورم پایین، شرایط مساعد کسب‌وکار و تعادل و ثبات اقتصادی هم مهم است. اگر این شاخص‌ها وجود داشته باشد، مسلمان‌پرداخت یارانه‌های نقدی به‌باری جامعه هدف خواهد آمد.

■ **شما به برخی اصول و پیش‌نیازها و لزوم توجه به آن‌ها در سیاست‌های اعلا ی یارانه اشاره می‌کنید. اما در ایران با هدفمندی یارانه‌ها پول را مستقیم در اختیار مردم گذاشتند تا خودشان بروند هر چه خواستند بخرند یا به راحتی مبلغ آن را کم و زیاد می‌کنند.**

اساس یارانه نقدی مبتنی بر کارکرد بازار است. یارانه نقدی سیاستی است که اصل را بر این می‌گذارد که بازاری وجود دارد و مردم با پولی که در اختیارشان گذاشته می‌شود، مسکن، خدمات بهداشتی، آموزش و... را خریداری می‌کنند. یارانه نقدی در مفهوم درست آن برای یارانه‌گیران منفاعی دارد و در حقیقت دست آن‌ها را باز می‌گذارد. یعنی اجناس و کالاها در بازار به قیمت مناسب وجود دارد و می‌توان آن‌ها را خرید. متناسب بودن، در دسترس بودن و ثبات بودن قیمت کالاها به‌ای زمان و نسبت به یکدیگر از اصول و پیش‌نیازهایی است که باید در زمان اعطای یارانه‌ها به آن‌ها توجه شود. بنابراین به این سادگی نیست که پول را در اختیار مردم گذاشت تا خودشان بروند خرید کنند. این قبیل کارها نفع‌تها غیرکارشناسی بلکه حتی عوام‌فریبانه است که هیچ پایه و اساس علمی ندارد. در واقع کمیت، کیفیت و کارایی یارانه‌ها به شرایط اقتصاد و بازار بستگی دارد. نکته مهم دیگر کوتاهی بلندمدت بودن سیاست‌ها در یارانه‌هاست. در تمام کشورهای که این برنامه‌ها اجرا شده، توزیع منابع به‌دوره‌زمانی مشخصی محدود است. یعنی دولت با موافقت نهاد قانون‌گذار از محل منابع عمومی، بودجه‌ای سه‌چهار ساله را در نظر می‌گیرد و بیش از آن الزامی ندارد.

در زمان اعطای یارانه‌ها به آن‌ها توجه شود. بنابراین به این سادگی نیست که پول را در اختیار مردم گذاشت تا خودشان بروند خرید کنند. این قبیل کارها نفع‌تها غیرکارشناسی بلکه حتی عوام‌فریبانه است که هیچ پایه و اساس علمی ندارد. در واقع کمیت، کیفیت و کارایی یارانه‌ها به شرایط اقتصاد و بازار بستگی دارد. نکته مهم دیگر کوتاهی بلندمدت بودن سیاست‌ها در یارانه‌هاست. در تمام کشورهای که این برنامه‌ها اجرا شده، توزیع منابع به‌دوره‌زمانی مشخصی محدود است. یعنی دولت با موافقت نهاد قانون‌گذار از محل منابع عمومی، بودجه‌ای سه‌چهار ساله را در نظر می‌گیرد و بیش از آن الزامی ندارد.

■ **یعنی این گونه نیست که حمایت‌ها همیشه برقرار باشدو افراد آینده خود را تضمین شده بدانند؟**

در سیستم‌های رفاهی، یارانه نقش کمکی در حوزه‌های بهداشتی، آموزشی برای جامعه هدف دارد؛ نه‌اینکه به وظیفه همیشگی دولت

تبدیل شود. مثلاً در کشور آفریقای جنوبی یارانه‌های نقدی به زنان بالاتر از ۶۵ سالگی مناطق روستایی پرداخت می‌شد. اساسا کمک‌ها در چارچوب سیاست‌های اجتماعی و رفاهی، اهداف خاصی را دنبال می‌کنند و می‌خواهد وضعیت رفاهی افراد را ارتقا دهد و از سویی هم پایه‌های مشخص بودجه‌ای دارد. سیاست‌های پرداخت یارانه در تمام کشورهایی که به‌اجرا گذاشته شده و موفق بوده، همگی در چارچوب بودجه دولتی انجام شده که بار آن به‌طور معمول بین یک یا دو درصد بودجه بوده است که توفی قابل اغماض است. حتی در ایران نیز قانون هدفمندی یارانه‌ها قائل به دوره‌ای محدود و پنج‌ساله است. باید توجه کنیم که یارانه هرگز قرار نبرده و نیست که جایگزین دستمزدها شود بلکه از اول قرار بود برای تسهیل امور و ارتقای رفاه مردم هزینه شود. در چند سال اول این اتفاق رخ نداد؛ آزادسازی قیمت حامل‌های انرژی که هدف اولیه هدفمندی یارانه‌ها بود، بحثی در کلاس جهانی بود که ایران هم برای اجرای آن پیشقدم شد و در این راه از کمک‌های بانک جهانی و دیگر سازمان‌های پولی و مالی استفاده کرد. به گمان من این طرح قابل دفاع است. هدف این بود که در کنار کاهش قیمت حامل‌های انرژی و قطع اعطای یارانه‌ها به تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان، معادل آن به‌صورت نقدی برای تقویت بودجه خانوار میان آن‌ها توزیع شود. دقت کنید که مطابق برنامه‌ریزی‌ها قرار بود تنها ۵۰ درصد منابع به مردم به‌صورت نقدی پرداخت شود و ۵۰ درصد باقی‌مانده، ۳۰ درصد به دولت و ۲۰ درصد نیز صرف کمک به صنایع شود.

■ **اما این اتفاق نیفتاد و تمام منابع مالی آن به صورت اعانه توزیع شد.**

درست است؛ قانون هدفمندی یارانه‌ها مقرر کرد تامین منابع مالی از محل منابع حاصل از افزایش حامل‌های انرژی تامین شود. با وجود صراحت‌های قانونی، دولت منابع را به حساب همه اقشار واریز کرد و خود به‌کسری برخورد. قانون شرط و شروطی گذاشته بود که طبقات ضعیف‌تر یارانه بگیرند اما برنامه مدونی برای این امر تدوین نشده بود. در آن سال‌ها پایه‌های آماری در کشور ضعیف بود و به همین دلیل نمی‌توانستیم گروه‌های هدف را تعریف و شناسایی کنیم. نتیجه این شد که پول کمی وارد تولید شد و از آن سو هم دولت به ناچار برای پرداخت یارانه‌های نقدی از بانک مرکزی استقراض کرد. اگرچه در سال اول اجرای یارانه‌ها همه چیز خوب پیش رفت، از سال دوم به بعد اقتصاد در سیر تومی قرار گرفت، بیکاری و رکود هم اوج گرفت و با بی‌ثبات شدن اقتصاد، سیاست اعطای یارانه‌ها زیر سوال رفت. در حقیقت یکی از هزینه‌های فرصت از دست‌رفته در ایران این است که حمایت‌های اجتماعی در مدت اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها پیش‌رفتی نداشته و از طرفی نیز در صنعت و بخش‌های اشتغال‌زا به اندازه کافی سرمایه‌گذاری نشده است.

ادامه در ستون صفحه ۴

کتیو | ۰۳

• خبر •

معاون اقتصادی و برنامه‌ریزی سازمان تامین اجتماعی خبر داد

تامین ۹۵ درصد منابع

تامین اجتماعی از محل

حق بیمه‌ها

معاون اقتصادی و برنامه‌ریزی سازمان تامین اجتماعی گفت: «بیش از ۹۵ درصد منابعی که در اختیار سازمان تامین اجتماعی قرار می‌گیرد، از محل وجوه حاصل از حق بیمه‌های پرداختی بیمه‌شدگان تامین می‌شود.» به گزارش «تسنیم»، ولی‌الله افخمی در بازدید از کارخانه کویرتایر اظهار کرد: «وظیفه معاونت اقتصادی و برنامه‌ریزی سازمان تامین اجتماعی این است که با انجام برنامه‌ریزی‌های مناسب و مطلوب مبتنی بر تجارب و آگاهی‌های علمی، ترتیبی اتخاذ کند که دارایی‌های سازمان تامین اجتماعی به‌لحاظ ارزش، همواره به‌روز باشد.» وی با اشاره به ضرورت سرمایه‌گذاری در سازمان‌های بیمه‌گر برای ایجاد تعادل میان منابع و مصارف و ایفای تعهدات کوتاه‌مدت و بلندمدت بیمه‌ای و درمانی به ذی‌نفعان، تصریح کرد: «بخش عمده کار معاونت اقتصادی و برنامه‌ریزی سازمان تامین اجتماعی این است که اقداماتی در این باره انجام دهد.» افخمی‌راد، با اشاره به ماهیت، تنوع و نوع مدیریت شرکت‌های زیرمجموعه این سازمان، اظهار کرد: «بزرگ‌ترین سرمایه‌گذاری در دست اجرا، پالایشگاه ستاره خلیج فارس است که فاز نخست آن چندی قبل توسط رئیس‌جمهور افتتاح شد.» وی افزود: «با بهره‌برداری از این پالایشگاه به‌لحاظ فرآورده‌های نفتی، کشور در تولید بنزین با کیفیت بالا خودکفای شود می‌تواند صادرات نیز داشته باشد.» مهندس افخمی با اشاره به کارخانه کویرتایر بیان کرد که برای بیش از یک‌هزار و ۴۰۰ نفر اشتغال مستقیم ایجاد کرده، گفت: «خوشحالم که سرمایه‌گذاری ۳۰ ساله در این منطقه که بضاعت و بنیه صنعتی بسیار ضعیفی دارد، فراهم شده و این کارخانه بیش از ظرفیت خود تولید دارد و فعال است.»

معاون اقتصادی وزارت کار تا کید کرد

سیاست گذاری خرد؛

راه‌حل دولت دوازدهم

برای مشکلات بنگاه‌ها

معاون امور اقتصادی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: «رتبه ایران در شاخص‌های کسب‌وکار در چهار سال اخیر ۲۲ رتبه بهبود یافته و اقق برنامه‌ریزی مناسب برای بنگاه‌ها با بهبود فضای کسب‌وکار به‌وجود آمده‌است.» دکتر حجت‌الله میرزایی، در نشست علمی «دولت دوازدهم و سیاست‌های کلان‌و خرد؛ چارچوبی برای رونق بخشی به فعالیت‌های بنگاه‌های اقتصادی» گفت: «یکی از وظایف دولت دوازدهم گزر از سیاست‌گذاری کلان اقتصادی به سیاست‌گذاری خرد است؛ یعنی دولت باید بر حل و فصل مسائل بنگاه‌های صنعتی از طریق کلیتیکال تمرکز داشته باشد.» معاون امور اقتصادی و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: «در دولت یازدهم چند گام اصلی برای سیاست‌گذاری اقتصادی برداشته شده که یکی از آن‌ها در حوزه نهادی است که باعث شد طی چهار سال گذشته رتبه مادر محیط کسب‌وکار از ۱۵۲ به ۱۲۰ بهبود پیدا کند.» به‌گفته معاون امور اقتصادی وزارت کار در حوزه سیاست‌گذاری کلان نیز عملکرد دولت یازدهم خوب و قابل قبول است؛ چرا که کاهش تورم از حدود ۴۰ درصد به کمتر از ۱۰ درصد و دستیابی به آرزوی دیرین رسیدن به تورم تک‌رقمی اتفاق افتاد. وی اضافه کرد: «اعطای تسهیلات رونق بخشی برای بنگاه‌های کوچک و متوسط، رفع ممنوعیت ممنوع اخرورجی و توقیف ماشین آلات کارخانه به واسطه بدهی‌های بیمه‌ای و مالیاتی، امکان‌پذیری «تهاتر» بدهی‌ها و مطالبات شرکت‌ها و بنگاه‌ها با دولت در قالب بودجه سال ۹۵ و ۹۶ که از دستاوردهای خوب سیاست‌گذاری در سطح کلان محسوب می‌شود،» میرزایی همچنین از ایجاد ثبات در بازار پول و ارز و همین‌طور ثبات نسبی در سیاست‌گذاری مالی یک محیط با ثبات کلان را برای بنگاه‌ها به‌عنوان دستاورد خوب دولت یازدهم یاد کرد و افزود: «دولت در کنار ۴۰ درصد به کمتر از ۱۰ درصد و دستیابی به آرزوی دیرین رسیدن به تورم تک‌رقمی اتفاق افتاد. وی اضافه کرد: «اعطای تسهیلات رونق بخشی برای بنگاه‌های کوچک و متوسط، رفع ممنوعیت ممنوع اخرورجی و توقیف ماشین آلات کارخانه به واسطه بدهی‌های بیمه‌ای و مالیاتی، امکان‌پذیری «تهاتر» بدهی‌ها و مطالبات شرکت‌ها و بنگاه‌ها با دولت در قالب بودجه سال ۹۵ و ۹۶ که از دستاوردهای خوب سیاست‌گذاری در سطح کلان محسوب می‌شود،» میرزایی همچنین از ایجاد ثبات در بازار پول و ارز و همین‌طور ثبات نسبی در سیاست‌گذاری مالی یک محیط با ثبات کلان را برای بنگاه‌ها به‌عنوان دستاورد خوب دولت یازدهم یاد کرد و افزود: «دولت در کنار آن بهبود عمومی فضای کسب‌وکار، امکان دستیابی به یک افق برنامه‌ریزی مناسب برای بنگاه‌ها را ایجاد کرده‌است.» وی با بیان اینکه یکصد بنگاه بزرگ صنعتی کشور که عمدتا وابسته به صندوق‌های بازشتگی هستند مورد تحقیق قرار گرفتند، گفت: «این بنگاه‌ها بایگاه حمایتی و کنترل تورم پایان دولت دوازدهم، به توسعه اقتصادی می‌رسند.

